

2020.04.01 දිනට ස්ථාවර වත්කම් පහත පරිදි වේ.

වත්කම	වට්නාකම	මිලදී ගත් දිනය
යත්තු හුණ	රු 3,200,000	2018.03.05
යත්තු හුණ	රු 2,000,000	2018.04.02
මෝටර් රථ	රු 4,000,000	2016.10.01
පරිගණක	රු 400,000	2017.05.05
පරිගණක	රු 400,000	2019.05.05
ගසහ භාණ්ඩ	රු 1,000,000	2020.01.02

- රු. 1,500,000 ව මිලදී ගත් ලොටි රටියක් තක්සේරු වර්ෂය තුළ අනතුරකට ලක්වීමෙන් වේනාග වූ අතර රු. 850,000 ක් රසෘතු වත්කම් ලොටි ලබාති. රු. 1,750,000 වයෝකර 2021.01.05 දින නැවත ලොටි රටියක් මිලදී ගත්තා ලදී .
- රු. 1,500,000 මිලදී ගත් ලොටි රටියක් 2020.06.15 දින විකුණා රු. 1,850,000 වටිනා තවත් ලොටි රටියක් 2021.04.03 දින මිලදී ගැනීති. පැරණි ලොටි රටියේ විකුණුම් මිළ රු. 920,000 කි.
- රු 1,000,000 පරිවැය වූ අනෙක් ලොටි රටිය වරක 05 ක කාලයකට කළුබදු පදනම මත ලබාගත් අතර කළුබදු වාරිකයක වට්නාකම රු 25,000 කි. 2020./2021 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවූ කළුබදු වාරික වල වට්නාකම රු 325,000 කි.
- 2019.05.05 දින මිලදී ගත් පරිගණකයේ තක්සේරු වර්ෂය තුළ රු 250,000 ව විකුණා ඇත.
- ගසහ භාණ්ඩ තුළ ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරණේ නිවසේ පාව්චියට ලබාදුන් රු 400,000 වටිනා ගසහ භාණ්ඩ ඇතුළත්ව ඇත.
- 2018.04.02 දින මිලදීගත් යත්තුයට අදාළව තක්සේරු වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද අශ්‍රුත්වයියා සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ වියදම රැජයල් ලක්ෂ 8 ක් වන අතර 2021.01.05 දින මිලදීගත් ලොටියට අදාළව රු. 750,000 ක අශ්‍රුත්වයියා සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ වියදමක්ද දරා ඇති අතර එම වියදම් ලාභාලාභ ගිණුමට හර කර ඇත.
- අය කර ගැනීමේ සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් අනතුරුව වර්ෂය තුළ ලාභාලාභ ගිණුමට කපා හරින ලද බොල් ත්‍යා ප්‍රමාණය රු. 1,200,000 ක් වන අතර මින් රු. 400,000 ක් පුද්ගලික ත්‍යා අයකර ගැනීමට නොහැකිවිම් වේ. එමෙන්ම ලාභාලාභ ගිණුම්ට බැර කරන ලද පෙර වර්ෂයන්හි කපා හරින ලද බොල් ත්‍යා නැවත අයකර ගැනීම් රු. 400,000 ක් වන අතර මින් රු. 100,000 ක් පුද්ගලික ත්‍යා නැවත අයකර ගැනීම් වේ.

ඉහත තොරතුරු වලට අනුව ඔබ විසින් 2020/2021 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සමත් මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කරන්න.

04 පරිවිෂ්දය - ආයෝජන ආදායම සහ වෙනත් ආදායම්

4.1 ආයෝජන ආදායම

යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා ආයෝජනයකින් යම් තැනැත්තකුට ලැබෙන ආදායම, එම වර්ෂය සඳහා එම ආයෝජනයෙන් එම තැනැත්තාට ලැබෙන ලැබීම් සහ ලාභ නැතහොත් ආයෝජන ආදායම වන්නේ ය.

දේශීය ආදායම් පහත අනුව ආයෝජනය යන්නෙන්;

සමාන ස්වභාවයෙන් යුතු හෝ ඒකීයකරණය කරන ලද ආකාරයකින් හාටිත කරනු ලබන වත්කම් වකක් හෝ වයි ගණනක් ඇතුළත, වත්කම් වකක් හෝ වයි ප්‍රමාණයක් අයිතිව සිටීම අදහස් වන අතර, එට මෙනතදී, ඔවුන් ඇත්තේ හෝ සූදු ඇතුළත අවදානමක් ගනු ලබන ක්‍රිඩාවක් ද ඇතුළත් වේ.

විමෙන්ම ආයෝජනය යම් අතිත, වර්තමාන හෝ අනාගත ආයෝජනයක් විය හැකි නමුන් එට ව්‍යුහාධියක් හෝ සේවා නියුත්තියක් ඇතුළත් නොවේ.

විමෙන්ම ආයෝජනය වත්කමක් හා සපුරා සම්බන්ධ වන අතර ආයෝජනය සඳහා යම් වත්කමක් (යම් තනෙන්තෙකුගේ මූලික වාසස්ථානයේ ඇති වත්කම් හැර) දරාගැනීමද මින් අදහස් වන අතර ආයෝජන ආදායම යනු අදාළ ආයෝජන වත්කම් මත උද්ගත වුවක් වේ.

වත්කම

යන්නට, ස්පර්ශනිය හෝ අස්පර්ශනිය වත්කමක්, ව්‍යවහාර මුදල්, කිරීති නාමය, දැනුම් හැකියාව, දේපල, ආදායම් ලැබීමට හෝ අනාගතයේ ආදායම් ලබා ගැනීමට ඇති යම් අයිතිවාකිකමක්, මාස දොළඟකට වයි කාලයක් පවතින යම් ප්‍රතිලාභයක් සහ යම් වත්කමක කොටසක් ඇතුළත් වේ

ආයෝජන වත්කම

යන්නෙන් යම් ආයෝජනයක කොටසක් වශයෙන් දරනු ලබන ප්‍රාග්ධන වත්කමක් අදහස් වන නමුන්- එට යම් පුද්ගලයකු ප්‍රධාන වශයෙන් පදිංචි ස්ථානය, එම පුද්ගලයා විසින් බැහැර කිරීමට පෙර අව්‍යාප්‍ය තුනක කාලයක් නොකඩවා හිමිකාරීත්වය දරන ලද්දේ නම් සහ එම අව්‍යාප්‍ය තුනෙන් අවම වශයෙන් අව්‍යාප්‍ය දෙකක්වන් විනි පදිංචිව සිටියේ නම්, විය ඇතුළත් නොවේ

4.1.1 ආයෝජන ආදායම් වර්ග

යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා ආයෝජනයකින් යම් තනෙන්තෙකුට ලැබෙන ලැබීම් සහ ලාභ ගණනය කිරීමේ ද එම තක්සේරු වර්ෂය තුළ ද එම තනෙන්තාට එම ආයෝජනයෙන් ලැබුණු හෝ උපයන ලද පහත දැක්වෙන මුදල් ප්‍රමාණ ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතුය.

- ❖ ලාභාංග, පොලි, වට්ටම්, අයකිරීම්, වාර්ෂිකයන්, ස්වභාවික සම්පත් ගෙවුම්, කුලී, අධිමිල සහ රාජ්‍යභාග
- ❖ ආයෝජනය සම්බන්ධයෙන් එම තනෙන්තාට ලැබෙන තනාග
- ❖ මෙනතදී, ඔවුන් ඇත්තේ හෝ සූදු ක්‍රිඩාවලින් දිනුම් ලැබීම්
- ❖ ආයෝජනයක් කිරීමේ හැකියාව මත සිමා පැහැවැමක් හාරගැනීම වෙනුවෙන් ප්‍රතිශ්ඨාවක් වශයෙන් උපයන ලද මුදල් ප්‍රමාණ
- ❖ ආයෝජන වත්කම් උපලබාධි කිරීමෙන් ලැබෙන ලැබීම්
- ❖ මේ පහත යටතේ ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතු වෙනත් මුදල් ප්‍රමාණ.

ආයෝජන ආදායමක් හැමවිටම වත්කමක් පදනම් කරගෙන උද්ගත වේ. ඉහතින් සඳහන් කළ ආදායම් වර්ගයක් ආයෝජන ආදායමක් විමට නම් විය ව්‍යුහාධික ස්වභාවයෙන් උද්ගත වුවක් නොවන බවට තහවුරු කරගත යුතුය. විසේන් නොමැති නම් විය ආයෝජන කාර්යයක් තුළින් උද්ගත වූ බවට තහවුරු කරගත යුතුය.

ඒ අනුව ඉහතින් සඳහන් කළ ආදායම උපදෙශන ව්‍යාචකින් උද්ගත වූ ආදායමක් විලුදායීව ව්‍යාපාරයක් සමග සම්බන්ධ වන්නේ නම් එය ව්‍යාපාරයකින් උද්ගත වූ ආදායමක් ලෙසත් එම් ආදායම විලුදායීව ආයෝජනයක් සමග සම්බන්ධ වන්නේ නම් එය ආයෝජන කාර්යයකින් උද්ගත වූ ආදායමක් ලෙසත් සලකනු ලැබේ.

උදාහරණ ලෙස පොලී ආදායම ඉහතින් ආයෝජන ආදායමක් ලෙස වර්ග කර ඇතත් බැංකුවකට තම ප්‍රධාන ආදායම ලෙස උද්ගතවන යය පොලී ආදායම විලුදායීව ව්‍යාපාරික කාර්යයක් සමඟ සම්බන්ධ වන බැවින් එය ව්‍යාපාරික ආදායමක් ලෙස හඳුනාගැනී. විමෙන්ම යම්කිඩි තැනැත්තෙකු (පද්ගලයක්, සමාගමක්, හුවල් ව්‍යාපාරයක්,) තම ව්‍යාපාරයේ අතිරේක අරමුදල ප්‍රමාණයක් බැංකුවක ස්ථාවර තැන්පත්වක තැන්පත් කර යම්කිඩි පොලීයක් උපදෙශන්නේ නම් එය ආයෝජන ආදායමක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය(විලුදායීව ආයෝජන කාර්යයක් සමඟ සම්බන්ධව ඇත). විමෙන්ම අදාළ තැනැත්තා විම ස්ථාවර තැන්පත් පොලී ආදායම උපදෙශන උද්දේ තම ව්‍යාපාරික කාර්යය සඳහා බැංකු අපකරයක් ලෙස තැන්පත් කළ මුදලකින් නම් එම පොලී ආදායම ව්‍යාපාරික ආදායමක් වේ.

විශේෂයෙන් පහත කරනු පදනම් කරගතිම් යම්කිඩි ඉහත සඳහන්කළ කාර්යයකින් උද්ගතවන ආදායමක් ආයෝජනය මගින් උද්ගත වූ ආදායමක් ද ව්‍යාපාරික ආදායමක් ද යන්න මුළුකාව හඳුනාගත හැකිය.

❖ අඩු කිරීම් සඳහා ඉඩදෙන ගැලපීම් අනුපත් වීම

දේශීය ආදායම් පහත අනුව අඩු කිරීම් සඳහා ඉඩ දෙන පහත ගැලපීම් අනුපත්ව ඇත්තාම් එය යම්කිඩි තැනැත්තෙකුගේ ආයෝජනය මත උද්ගත වූ ආදායමක් ද නොවන අතර ව්‍යාපාර ආදායමක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

තොගය සඳහා අඩු කිරීමට ඉඩ දෙන ගැලපීම්, අශ්‍රාත්වයියා කිරීම් සහ වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා වන අඩු කිරීමට ඉඩ දෙන ගැලපීම්, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදුම් සඳහා අඩු කිරීමට ඉඩ දෙන ගැලපීම්, පාඨ්‍රභා දීම්හා සහ තුළනය කිරීමේ දීම්හා සඳහා අඩු කිරීමට ඉඩ දෙන ගැලපීම්, ව්‍යාපාර වත්කම් සහ බැරකම් උපලක්ඛ කිරීම් මත සිදුවන අලාභ සඳහා අඩු කිරීමට ඉඩ දෙන ගැලපීම්

❖ නිලවී නොකළ අලාභයක් අඩු කිරීම් සඳහා ඉඩ දීම

නිලවී නොකළ ව්‍යාපාර අලාභයක් ආයෝජන ආදායම් ගණනය කිරීමේද විම ආයෝජන ආදායමෙන් අඩු කිරීමට ඉඩ දීය හැකිය. නමුත් නිලවී නොකළ ආයෝජන අලාභයක් අඩු කිරීම් සඳහා ඉඩ දෙන්නේ ආයෝජන ආදායමකින්ම පම , .

❖ ගිණුම් තැබීමට පදනම් වන කුමය කුමක්ද යන්න මත

දේශීය ආදායම් පහතේ අවශ්‍යතාවය මත යම් පුද්ගලයෙකු හෝ අස්ථින්වයක් ගිණුම් තැබීම සඳහා කාවිතා කරන කුමවේදය කුමක්ද යන්න මත පදනම්ව උද්ගතව ඇත්තේ ව්‍යාපාරික ආදායමක්ද ආයෝජන ආදායමක්ද යන්න තිරණය කළ හැකිය.

ඒ අනුව යම් පුද්ගලයකු ආයෝජන ආදායමක් උපයන්නේ නම් මුදල පදනම මත ගිණුම් තැබීය යුතු අතර යම් අස්ථින්වයක් ආයෝජන ආදායමක් උපයන්නේ නම් මුදල පදනම හෝ උපවිත පදනම යන දෙකෙන් ගැලපෙන කුමය මත ගිණුම් තැබීය යුතුය.

නමුත් යම් තැනැත්තෙකුගේ (පද්ගලයකුගේ හෝ අස්ථින්වයක්) ව්‍යාපාර ආදායම මත ගිණුම් තැබීම අනිවාර්යෙන්ම උපවිත පදනම මත පමණක් සිදුකළ යුතුය.

4.1.2 ආයෝජන ආදායම මත රඳවාගැනීමේ බදු

යම් තැනැත්තකු එම තැනැත්තා විසින් ලාභාංශයක්, පොලියක්, වට්ටමක්, ගාස්තුවක්, ස්වාහාවික සම්පත් ගෙවීමක්, කුලයක්, රාජ්‍ය හාගයක්, වාරික මුදලක් හෝ විශ්‍රාම ගෙවීමක් යන ආයෝජන ලැබීම් මත වාසිකයන්ගේ සහ නිර්වාසිකයන්ගේ 2020.01.01 දිනට පෙර රඳවා ගැනීම් බඳ අඩු කළ අතර 2020.01.01 දින සිට ආයෝජන ලැබීම් මත වාසිකයන් සහ නිර්වාසිකයන් සඳහා පහත පරිදි රඳවා ගැනී මේ බඳ අඩු කරනු ලබයි.

- ❖ ලොතරයි, ත්‍යාග, සිටිව අභ්‍යුත්තිම හෝ සුදු වලන් ලද දිනුම් ලෙස ගෙවන යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් 14% අනුප්‍රමාණයට රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් වේ. කෙසේ වෙතත් දළ මුදල් ප්‍රමාණය රු. 500000 නොයික්මවන වන ලොතරයියකින් හිමිවන යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් නොවේ.
- ❖ වාසික තැනැත්තේකු විසින් නිර්වාසික තැනැත්තේකුට ගාස්තුවක්, ස්වාහාවික සම්පත් ගෙවීමක්, කුලී, රාජ්‍ය හාග, වාරික මුදලක්, විශ්‍රාම ගෙවීමක් සහ වෙනත් සමාන ගෙවීමක් (නිදහස් ප්‍රමාණ හැර) ලෙස ගෙවූ හෝ ගෙවිය යුතු > ලංකාවේ ප්‍රහවයක් සහිත සිනැම මුදල් ප්‍රමාණයක් 14%ක අනුප්‍රමාණයට රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් වේ.
- ❖ යම් නිර්වාසික තැනැත්තේකුට, පොලී (නිදහස් පොලී හැර), වට්ටම් ලෙස ගෙවිය යුතු ÷ ලංකාවේ ප්‍රහවයක් සහිත සිනැම මුදල් ප්‍රමාණයක් 14% ක අනුප්‍රමාණයට රඳවා ගැනීමේ බද්දට යටත් වේ.

4.1.3 ලාභාංශ ආදායම

බඳ කාර්යය සඳහා ලාභාංශ යන්නෙන්;

- ලාභය බෙදීමක දී යම් සාමාජිකයු විසින් යම් සමාගමකින් ලබාගනු ලබන යම් ගෙවීමක්
- විකුණු කොටස් ආපසු ගැනීමක දී හෝ ඇවර කිරීමක් හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමක් සිදු කිරීමේ දී හෝ ප්‍රාග්ධන අවකරණයක දී යම් සාමාජිකයු විසින් යම් සාමාගමකින් ලබාගනු ලබන යම් ගෙවීමක්
- අන්තරාකාරයකින් ලාභ බෙදීමක් ලෙස ලැබුවා වූ ද. යම් සාමාජිකයු විසින් යම් සාමාගමකින් ලබාගනු ලබන යම් ගෙවීමක් අදහස් වේ;

ඊට ;

- (i) ප්‍රසාද කොටස් නිකුත් කිරීමක් වගයෙන්, කොටස් මත ගෙවා නිම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමක් වගයෙන් හෝ අන්තරාකාරයකින් ලාභ, ප්‍රාග්ධනය බවට හැරවීම සහ
- (ii) යම් ප්‍රමාණයක් බෙදා දෙනු ලැබුව ද නොලැබුව ද ලාභ, ප්‍රාග්ධනය බවට හැරවීම ද අනුළත් වේ

පහත දී ලාභාංශ යටතට නොගැනී

- (i) සාමාජිකයු විසින් සමාගම වෙන කරන ලද ගෙවීමක් මගින් ගළපනු ලබන ගෙවීමක්
- (ii) ප්‍රාග්ධන ගිණුමකට, කොටස් අධිමිල ගිණුමකට හෝ ඒ හා සමාන ගිණුමකට හර කරන ලද ගෙවීමක්
- (iii) අන්තරාකාරයකින් අවකන් රඳවා ගැනීමේ ගෙවීමක් සංස්ථාපනය කරන හෝ එම සාමාජිකයාගේ ආදායම ගණනය කිරීමේ ද රිට අනුළත් කරනු ලබන, ප්‍රමාණයක් දක්වා වූ ගෙවීමක්

නිදහස් ලාභාංශ

- ❖ වාසික සමාගමක් විසින් එම වාසික සමාගමට හෝ වෙනත් වාසික සමාගමකට ලැබුණු හෝ උද්ගත වූ ලාභාංග වලින් සාමාජිකයන් වෙන ගෙවන ලද ලාභාංග
- ❖ වාසික සමාගමක් විසින් එම වාසික සමාගමට හෝ වෙනත් වාසික සමාගමකට උද්ගත වූ ලාභාංග වලින් රඳවා ගැනීමේ බද්දව යටත් වූ ලාභාංග වලින් සාමාජිකයන් වෙන ගෙවන ලද ලාභාංග
- ❖ නිර්වාසික තැනැත්තෙකුට වන සාමාජිකයෙකුට වාසික සමාගමක් මගින් ගෙවූ ලාභාංග

4.1.4 පොලි ආදායම

දේශීය ආදායම් පනතට අනුව පොලි ආදායම යන්නේන් පහත ගෙවීම් ඇදහස් වේ.

- ❖ ප්‍රාග්ධනය ආපසු ගෙවීමක් නොවන ණය වගකීමක් යටතේ කරන ලද, යම් වට්ටමක් හෝ වාරිකයක් ද ඇතුළුව යම් ගෙවීමක්
- ❖ පොලියට ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් සමාන වූ යම් භූවමාරුවක් හෝ වෙනත් ගෙවීමක්
- ❖ නිය වගකීමක් හෝ භූවමාරු ගෙවීමක් සම්බන්ධයෙන් යම් පොරොන්දුවක්, ඇපෙයක් හෝ ගෙවන ලද දේවා ගාස්තුවක් සහ
- ❖ ගොඩනැගිලි සම්බිජියක් මගින් සිදු කරනු ලබන යම් බෙදා හැරීමක්,

නිදහස් පොලි ආදායම

- ❖ > ලංකාවේ ඕනෑම තැනැත්තෙකුට හෝ > ලංකා රජයට පුදුනය කර ඇති යම් නිය මුදලක් මත > ලංකාවෙන් පිටත යම් තැනැත්තෙකු විසින් උපයන හෝ උපවිත වන පොලිය
- ❖ > ලංකා මහා බංඥාවේ අනුමැතිය සහිත බලපුළුලකි වා, ඡ බංඥාවක හෝ විශේෂීත බංඥාවක පවත්වාගෙන යන විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුමක් මත යම් තැනැත්තෙකුට උද්ගතවන හෝ උපවිත වන පොලිය
- ❖ ප්‍රණාශ ආයතනයකින් ලැබෙන පොලිය සම්පූර්ණයෙන්ම එම ප්‍රණාශ ආයතනය මගින් නඩත්තු කරනු ලබන නිවාසයක සිටින ලමඳියක්, වැඩිහිටියන්ට හෝ ආබාධිතයින්ට රැකවරණය සැලසීමේ අරමුණින් යොමුකරන බවට කොමසාරිස් ජනරාල්ටරය සහිමකට පත්වන අයුරින් සහාව වන අවස්ථාවක දී, එම ප්‍රණාශ ආයතනය විසින් උපයනු ලබන පොලිය

4.1.5 රාජ්‍ය භාග

රාජ්‍ය භාග යනු ප්‍රධාන වශයෙන්ම අස්ථ්‍යාගෘහ දේපල භාවිතා කිරීමේ අයිතිය ලබාදීම වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීමික. දේශීය ආදායම් පනතට අනුව රාජ්‍ය භාග යන්නේන් පහත ගෙවීම් ඇදහස් වේ.

- (අ) සිනමාරුපිත විෂාපට, මසුනාංග හෝ දැඩ්ඟ හෝ ගුවන පටිගත කිරීම් ද ඇතුළුව, සාහිත්‍යය, කලාත්මක හෝ විද්‍යාත්මක කිසිතියක්, එම කිසිතිය ඉලෙක්ට්‍රොනික ආකෘතියක් හෝ අන්තර්ජාලයකින් වුවද, විනිශ්චයන ප්‍රකාශන ආයිතිය හෝ භාවිතා කිරීමට ඇති අයිතිය වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්
- (ආ) පේටත්වී බලපුළුයක්, වෙළෙඳ ලක්ෂණක්, මේස්තරයක් හෝ අනුරූපක්, සැලැස්මක් හෝ රහස්‍ය වට්ටෝරුවක් හෝ ක්‍රියාලෘතියක් භාවිතය හෝ භාවිතා කිරීමට ඇති අයිතිය වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්
- (ඇ) යම් කාර්මික, වා, ජමා හෝ විද්‍යාත්මක උපකරණයක් භාවිතය හෝ භාවිතයට ඇති අයිතිය වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්
- (ඇ) යම් කාර්මික, වා, ජමා හෝ විද්‍යාත්මක අනුරූපක් සම්බන්ධයෙන් වූ තොරතුරු භාවිතය හෝ භාවිතයට ඇති අයිතිය වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්

- (ඉ) ඉහත (අ), (ආ), (ඇ) හෝ (ඇ) පේදයේ සඳහන් කරන ලද කාරණයට අලව අවශ්‍ය සහය ලබා දීම හෝ ලබාදීමට භාරගතීම වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්
- (ඊ) ඉහත (අ), (ආ), (ඇ) හෝ (ඉ) පේදයේ සඳහන් කරන ලද කාරණයක් සම්බන්ධව පුරුණ හෝ භාගිත තිරික්ෂාව සඳහා ප්‍රතිශ්ධිවක් වගයෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ වාරිකයක් හෝ වම ප්‍රමාණයක ගෙවීමක්ද ඇතුළුව ගෙවීමක් වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම්.

4.1.6 ස්වභාවික සම්පත් ගෙවුම් මත ආදායම

මූලකාව තුළ හෝ වහි දේශීය ජල තිරයේ පිහිටා ඇති සුම්යකින් හෝ සාගරයෙන් ලබා ගත් ස්වභාවික සම්පත් සම්බන්ධයෙන් හෝ වම සම්පත් පිළිබඳව සැලකිල්ල යොමු කරමින් ගණනය කරන ලද ගෙවීම් ස්වභාවික සම්පත් ගෙවුම් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

ස්වභාවික සම්පත් යන්නෙන්, බහිපදවත, බහිප තොල්, ජලය හෝ ගොඩඩීමෙන් හෝ මුහුදෙන් ලබාගත හැකි වෙනත් යම් පිවි හෝ අපිවි සම්පතක් අදහස් වේ.

ස්වභාවික සම්පත් ගෙවුම් යන්නෙන්, ගොඩඩීමෙන් හෝ මුහුදෙන් ලබා ගත්තා ලද ස්වභාවික සම්පත්වල ප්‍රමාණය හෝ වටිනාකම සම්බන්ධයෙන් සමස්ත ලෙස හෝ කොටසක් ලෙස ගණනය කරනු ලදී. ගොඩඩීමෙන් හෝ මුහුදෙන් ස්වභාවික සම්පත් ලබා ගැනීමේ අයිතිය සඳහා වූ වාරිකයක් හෝ සමාන මුදල් ප්‍රමාණයක් ඇතුළු. යම් ගෙවීමක් අදහස් වේ.

ස්වභාවික සම්පත් ලබාගතීම සඳහා වන බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා ගෙවනු ලබන මුලික ගෙවීම ස්වභාවික සම්පත් ගෙවීමක් නොවන අතර එය රාජ්‍ය භාගයක් වේ.

4.1.7 කුලී ආදායම

දේශීය ආදායම් පනතට අනුව කුලීය පහත ආකාරයට අර්ථකථීනය කෙරේ.

- (අ) යම් වර්ගයක දේපළක හාවිතය සඳහා හෝ යම් වර්ගයක දේපළක් හාවිතා කිරීමට ඇති අයිතිවාසිකම සඳහා, වාරිකයක් හෝ එවන්ගෙවීමක් කිරීම ඇතැත්ව යම් ගෙවීමක් වේ.
- (ආ) ඉහත (අ) පේදයේ සඳහන් කරන ලද හාවිතා කිරීමකට හෝ අයිතිවාසිකමකට අවශ්‍ය සහය ලබාදීම සඳහා හෝ සහය ලබා දීමට හාර ගැනම් සඳහා වූ යම් ගෙවීමක් ඇතුළත් වේ.
- (ඇ) සව්‍යාවික සම්පත් ගෙවීම් සහ රාජ්‍යභාගයක් මෙයට ඇතෙකුත් නොවේ.

සාමාන්‍ය අර්ථයේද කුලී ආදායම ස්පෘෂ්‍යත්වය වන්කම් මත නැගහැනාත් ඉඩීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම් මත උද්‍යෝග වේ. ඒ අනුව වත්කම එහි අයිතිකරු විසින් වා, ප හෝ පදිංචි පරමාර්ථය උදෙකා කුලීයට දීමෙන් කුලී ආදායම උද්‍යෝග වේ. පුද්ගලයෙකුට හෝ යම් අයිතිවාසිකමට කුලී ආදායම උද්‍යෝගව ඇත්තේ ව්‍යාපාරයට ව්‍යුතුයිව සම්බන්ධවන ව්‍යාපාර වත්කම් මත නම් එය ආයෝජනය මත උද්‍යෝගවන කුලී ආදායමක් ලෙස නොව ව්‍යාපාර ආදායමක් ලෙස තක්සේරු කළ යුතුය.

තනි පුද්ගලයෙක විසින් වත්කමක් කුලීයට දීමෙන් ආයෝජනය මත උද්‍යෝගවන දළ කුලී ආදායම මුදල් පදනම මතන් ව්‍යාපාර වත්කමක් කුලීයට දීමෙන් ව්‍යාපාර ආදායම ලෙස උද්‍යෝගවන දළ කුලී ආදායම උපටින පදනම මතන් බදු කාර්යය සඳහා කුලී ආදායම ගණනයේද සැලකිය යුතුය. එමෙන්ම යම් වත්කමක් කුලීයට ලබා දීමේද වාරික ලෙස ලැබෙන ආපසු නොගෙවනු ලබන අත්තිකාරම් ලබාදීමක්(Key money) මුදල් පදනම මත බදු කාර්යය සඳහා සැලකිය යුතුය.

බදු කාර්යය සඳහා තනි පුද්ගලයෙකුගේ ආයෝජන වත්කමක් මත කුලී ආදායම ගණනයේද අග්‍රහ්‍යවැඩිය, නඩත්තු කටයුතු සහ ක්ෂේත්‍ර දීමනා සඳහා වන සහනයක් ලෙස දළ කුලී ආදායමෙන් 25% ක ප්‍රමාණයක් අඩු කිරීම සඳහා ඉඩී දේ. මෙම අඩුකිරීම් සහනය සඳහා ඉඩී ලැබෙන්නේ අදාළ පුද්ගලය විසින් එම ආයෝජන වත්කම මත එම වියදුම් සඳහා වන සත්‍ය ලෙසම දැරු වියදුම් ප්‍රමාණයක් අඩු

කිරීම සඳහා ඉල්ලා නොසිටින්නේ නම් පම, . මෙම 25% ක අඩුකිරීම් සහනය තිර්වාසික පද්ගලයන්ට සහ අස්විත්වයන් සඳහා ලබාගත නොහැක.

එමෙන්ම යම්කිසි පද්ගලයකුට ආයෝජන වත්කමක් මත වන නාක් දුරට අඹුත්වයි නඩත්තු කිරීම් සහ ක්ෂය දීමනා සඳහා වන වියදමක් හට දර ඇති වෙනත් ඕනෑම වියදමක්ද ගුද්ධ කුම් ආදායම ගණනයේදී අඩු කළ හැක.

උදාහරණ ලෙස යම්කිසි ආයෝජන වත්කමක් අත්පත් කර ගනීම සඳහා ලබාගත් ත්‍යක් මත උද්ගතවන පොලි වියදම, යම් වත්කමක් සඳහා අයකරන වට්පනාම් ආදිය දැක්විය හැකිය.

ආයෝජන වත්කමක් මත තක්සේරු කළ හැකි කුම් ආදායම් ගණනය කිරීම

දළ කුම් = XXX

අඩු කළ): අඹුත් වයිඩිය), නඩත්තු, ක්ෂය දීමනා සඳහා 25% = (XX)

= XXX

අඩු කළ): ආයෝජන වත්කම් මත දර ඇති වෙනත් වියදම් = (XX)

තක්සේරු කළ හැකි කුම් ආදායම (ගුද්ධ කුම්) = XXX

4.1.8 ආයෝජන මත ලැබෙන තහාග

බදු කාර්යය සඳහා යම් තහෙන්තෙකුට ආයෝජනය සම්බන්ධව ලැබෙන තහාගයක් බද්දට යටත් වේ. දේශීය ආදායම් පහතට අනුව බද්දට යටත් වන ආයෝජන මත වන මෙම තහාග පහත ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

තහාග යනු ප්‍රතිෂ්ඨාව රැකින පැවරීමක් හෝ ප්‍රතිෂ්ඨාව සම්භාෂ්‍ය පැවරීමකදී දේපලුහි වෙළෙඳපල වට්නාකම ප්‍රතිෂ්ඨාවෙහි වෙළෙඳපල වට්නාකම ඉක්මවනු ලබනාග් දුරට කිදුකරනු ලබන පැවරීමක් අදහස් වේ.

උදාහරණ ලෙස යම්කිසි තහෙන්තෙකු යම් වර්ගයක වත්කම් කිහිපයක් මිලදී ගැනීමේදී යම් වත්කමක් ප්‍රතිෂ්ඨාවකින් තොරව තහාගයක් ලෙස ලැබූ, නම් එම වත්කමේ වෙළෙඳපොල අයය මත පදනම්ව බද්දට යටත් කෙරේ

4.1.9 ලෙනරයි, ඔට්ටු ඇල්ලුම් හෝ සුදු ක්‍රිඩාවලින් දිනුම් ලැබීම්

ලොතරයි, ඔට්ටු ඇල්ලුම් හෝ සුදු ක්‍රිඩාවලින් දිනුම් ලැබීම් ලෙස උද්ගත වූ ආදායම ආයෝජනය මත උද්ගත වූ ආදායමක් ලෙස සැලකේ. මෙම ආදායමෙන් ලොතරයි, ඔට්ටු ඇල්ලුම් හෝ සුදු සඳහා දරන ලද වියදම් අඩු කිරීමට ඉඩ නොදේ.

ලොතරයි දිනුම් ලෙස රු.500,000/-ක් නොඹක්මවන දළ මුදල් ප්‍රමාණයක් බද්දෙන් නිදහස් වේ. මේ නිසා එම ප්‍රමාණය දක්වා රඳවාගනීමේ බදු අදාළ නොවේ. වෙසේ නොමැති නම්, ලොතරයි දිනුම්, ඔට්ටු හෝ සුදු දිනුම් මගින් ලැබෙන ලැබීම් 14%ක රඳවාගනීමේ බද්දකට යටත් වේ. එම තහෙන්තාගේ වාසික හෝ තිර්වාසික හෝ තිර්වාසිකහාවය නොකළකා එය අවසාන රඳවාගනීම් ගෙවීමක් ලෙස සැපකනු ලබයි.

ලොතරයි, ඔට්ටු ඇල්ලුම් හෝ සුදු ක්‍රිඩාව මෙහෙයවන ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන අවස්ථාවක ඒ මත උද්ගත වන ආදායම ව්‍යාපාර ආදායමක් ලෙස සැලකේ විවැනි අවස්ථාවකදී එම ව්‍යාපාරයන් ලැබෙන

සියලු මුදල් ආදායම ලෙස හඳුනාගත යුතු අතර දරන ලද වියදුම් සඳහා දේශීය ආදායම් පනතට අනුව අඩු කිරීම සඳහා ඉඩ දේ.

4.1.10 අනෙකුත් ආයෝජන ලැබීම්

ඉහතින් සඳහන් කළ ආයෝජන ලැබීම් වලට අමතරව වට්ටම්, ගැස්ත(අයවීම්), වාර්ෂික සහ වට්ක ලැබීම් අනෙකුත් ආයෝජන ලැබීම් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

වට්ටම්

වට්ටම් මත ආයෝජන ආදායම යනු විනිමය බිජ්පත්, වෙක්පත් වැනිදේ වට්ටම් කිරීම මත උද්ගතවන ආදායම වේ. වට්ටම් මත ආදායම් උපයන්නේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කාර්යයක් මත නම් වම ආදායම ව්‍යාපාරික ආදායම යටතේ තක්සේරු කළ යුතුය.

ගැස්ත(අයවීම්)

ඡප්පුවකින් උද්ගත වන හෝ අධිකරණ නියෝගයක ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස ලැබෙන ලැබීම් අයවීම් ලෙස හඳුන්වයි. එය ගෙවන්නාගේ දේපල වලින් ලැබෙන ආදායම මත තහවුරු කර ඇත.

වාර්ෂික

වාර්ෂිකයක් යනු ප්‍රාග්ධන ස්වර්පයේ නොවන ලැබිය යුතු ස්වාච්ඡා මුදලක් වේ. යම් වාර්ෂික ගෙවීමක් වර්ෂයකට අදාළව කාලීන වාරිකයක් ලෙස ගෙවිය හැකිය.

වසර 10කට නොඅඩු කාලයක් සඳහා බංකුවකින් හෝ රක්ෂණ සමාගමකින් මිලදී ගන්නා ලද යම් පිටත රක්ෂණ වාරිකයක් ජේස්ඩ් පුරවකියෙකුට ව්‍යුත්පන්න වන්නේ නම් බද්දෙන් නිදහස් වේ.

වාරික ලැබීම්

වාරික ගෙවීමක් යනු වත්කමක හාටිනයට කරන ගෙවීමක් ඉක්මවා සහන වගයෙන්ම කරන ගෙවීමකි. උහාරණ ලෙස වා, ජමය වගයෙන් දේපලක් කුලියට දීමෙන් ලැබෙන විකවර ගෙවීම දූක්වීය හැක. එකවර ගෙවන කුල අත්තිකාරම් මුදල (Key Money , නැවත නොගෙවන) මුළුමතින්ම බද්දව යටත් වේ.

4.1.11 ආයෝජන වත්කම් උපලබිධී කිරීම මත ලාභ සහ අලාභ

යම් තහැන්තෙකු විසින් ප්‍රාග්ධන වත්කමක් උපලබිධී කිරීම මත ලාභ හෝ අලාභ පැනෙන්මි. අදාළ වත්කමේ පිටිවයේ ඉක්මවා ප්‍රතිඵ්ධිවක් උපලබිධී කිරීමේදී ලබුණේ නම් ලාභයක් ද වත්කම උපලබිධී කිරීමේදී ලබුණු ප්‍රතිඵ්ධිව වත්කමේ පිටිවයෙට වඩා අඩු නම් අලභයක් ද පැනෙන්මි. මෙමෙස ලබුණු ලාභය හෝ අලාභය ව්‍යාපාර කටයුත්තක් සමග විලදායිව සම්බන්ධවන වත්කමක් උපලබිධී කිරීමෙන් ලබුණේ නම් එය ව්‍යාපාර ලාභයක් හෝ අලභයක් ලෙස සලකා බද්දව යටත් කරනු ලබයි. එම් ලාභය හෝ අලාභය ආයෝජන වත්කම ක් උපලබිධී කිරීමෙන් ලබුණේ නම් එය ප්‍රාග්ධන ලාභයක් හෝ අලභයක් ලෙස සලකා බද්දව යටත් කරනු ලබයි.

එම් අනුව බද කාර්යය සඳහා ප්‍රාග්ධන ලාභ ගණනයේදී පහත සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- ❖ උපලබිධී කරනු ලබන වත්කම දේශීය ආදායම් පනත අනුව ආයෝජන වත්කමක් වන්නේ ද යන්න

- ❖ උපලබිධි කරනු ලබන වත්කම ව්‍යාපාරික කාර්යයක් සමග ව්‍යුහයේ හාවිතා නොකරන ලද වත්කමක් වත්තේ ද යත්ත
- ❖ තනි පුද්ගලයෙකුගේ ගණනය කරන ලද ප්‍රාග්ධන ලාභය රු. 50000 ට වඩා අඩු අයයක් විම

වත්කම් බහැර කිරීම් හා සම්බන්ධ තිදුනක් කිරීම්

- ❖ තක්සේරු වර්ෂයක් වෙනුවෙන් වාසික පුද්ගලයෙකු සඳහා රු. 50,000/-ක් නොමුක්මවන ප්‍රාග්ධන ලබීම් සහ රු. 600,000/- ක් නොමුක්ම වූ මුළු ප්‍රාග්ධන ලබීම්
- ❖ හටුවල් අයිතිව පවතින වත්කමක් නම් සෑම අයිතිකරුවෙකුටම එම බදු අයවන සිමාව අදාළ කරගත යුතුය
- ❖ ප්‍රධාන වාසික ස්ථානය බහැර කිරීමට පෙර වසර තුනක් අඛණ්ඩව අයිතිව තිබේ ඇත්තේ සහ එම වසර තුනෙන් අවම වගයෙන් වසර දෙකක් එම පුද්ගලයා එහි පිටත්වූයේ නම් වාසික පුද්ගලයෙකුට ලැබෙන ප්‍රාග්ධන ලබීම් (දෙනික පදනම මත ගණනය කළ යුතුය)

ප්‍රාග්ධන ලාභ තෝරා අලාභ ගණනය කිරීම

ආයෝජන වත්කමක් මත ප්‍රාග්ධන ලාභ තෝරා අලාභ පහත පරිදි ගණනය කෙරේ.

ලද ප්‍රතිශ්චාව	= XXX
අඩු කළ): වත්කමේ පිරිවය	= (XX)
ප්‍රාග්ධන ලාභ/ අලාභ	= <u>XXX</u>

ආයෝජන වත්කමක පිරිවය

වත්කම අත්පත් කර ගැනීමට දැරූ වියදම්(ඉදිකිරීම් වියදම් ද අනුළත්ව)	=XXX
වත්කම වෙනස් කිරීමට දැරූ පිරිවය (වැඩි දියුණු කිරීම් නඩත්තු සහ අලුත්වැඩිය)	=XXX
අනුගාංගික වියදම්(ප්‍රවාරණ, නිතිඥ ගස්තු, නිති වියදම් ආදිය)	=XXX
ආදායම් ලෙස ලැබූ පිරිවය වටිනාකම්	= <u>XXX</u>
වත්කමේ පිරිවය	= <u>XXX</u>

සටහන් : 2017 සැප්තැම්බර් 30 දිනට පැවති වත්කමක එදිනට වෙළෙඳපොල අයය එම වත්කමෙහි පිරිවය ලෙස සැලකිය යුතුය.

ආදායම් ලෙස ලැබූ පිරිවය වටිනාකම්

යම්කිසි තැනැත්තෙකුගේ දේවා නියුත්ති ආදායමේ, ව්‍යාපාර ආදායමේ, ආයෝජන ආදායමේ සහ වෙනත් ආදායමක කොටසක් ලෙස ලැබෙන වත්කමක පිරිවය විය උපලබිධි කරන අවස්ථාවේ එහි පිරිවය ලෙස හඳුනාගත ගත හැකිය.

උදාහරණ ලෙස සේවා නියුක්ති ආදායමේ කොටසක් ලෙස ඉඩමක් බඩා ඇති වෛවෙක එය ඔහු විසින් විකුණුන අවස්ථාවේ දී සේවා නියුක්ති ආදායම ලෙස කළුන් සැලකු ප්‍රමාණය එම වත්කමෙහි පිරිවය ලෙස සැලකනු ලබයි.

එමෙන්ම ලොතරයි දිනුම් අදාළීමක් ලෙස යම්කිඹි තැනැත්තෙකුට යම් ගොඩනගේල්ලක් ලබේ ඇති වෛක එය ඔහු විසින් විකුණුන අවස්ථාවේදී ආයෝජන ආදායම ලෙස කළුන් සැලකු ප්‍රමාණය එම වත්කමෙහි පිරිවය ලෙස සැලකනු ලබයි.

උදාහරණ 01

කමල් මහතා 2018.05.06 දින රු. 3,000,000 ට ඉඩමක් මිලදී ගන්නා ලදී. මෙම ඉඩමේ වැයි දියුණු කිරීම් සඳහා ඔහු විසින් 2019.11.15 දින රු. 1,000,000 ක වියදම්ක් දරන ලදී. එම ඉඩම රු. 50,000 ක ප්‍රවාරණ වියදමක්, රු. 200,000 ක නිතිඥ ගාස්තුවක් සහ රු.250,000 ක තැරැවිකාර ගාස්තුවක්ද ගෙවමින් ඔහු විසින් 2020.06.05 දින රු. 7,000,000 ට විකුණා දමන ලදී.

ඉඩම අලෙවිය මත ප්‍රාග්ධන ලාභය පහත පරිදි ගණනය කෙරේ.

ලද ප්‍රතිශ්ධාව	= 7,000,000
----------------	-------------

අවු කළු:මිලදී ගැනීමේ පිරිවය	= 3,000,000
-----------------------------	-------------

වැඩිදියුණු කිරීම් පිරිවය	= 1,000,000
--------------------------	-------------

අනුගාංගික වියදම්: ප්‍රවාරණ වියදම	= 50,000
----------------------------------	----------

නිතිඥ ගාස්තු	= 200,000
--------------	-----------

තැරැවි ගාස්තු	= <u>250.000</u>
---------------	------------------

වත්කමේ පිරිවය	= (4,500,000)
---------------	---------------

ප්‍රාග්ධන ලාභ/ අලාභ	= <u>2,500,000</u>
---------------------	--------------------

උදාහරණ 02

කමල් මහතා 2015.05.06 දින රු. 3,000,000 ට ඉඩමක් මිලදී ගන්නා ලදී. මෙම ඉඩමේ වැයි දියුණු කිරීම් සඳහා ඔහු විසින් 2017.06.15 දින රු. 1,000,000 ක වියදම්ක් දරන ලදී. එම ඉඩම රු. 50,000 ක ප්‍රවාරණ වියදමක්, රු. 200,000 ක නිතිඥ ගාස්තුවක් සහ රු.250,000 ක තැරැවිකාර ගාස්තුවක්ද ගෙවමින් ඔහු විසින් 2020.06.05 දින රු. 7,000,000 ට විකුණා දමන ලදී. 2017.11.30 දිනට මෙම ඉඩමෙහි ගණනය කරන ලද වෙළෙඳපොල වට්නාකම රු.4,500,000 විය.

ඉඩම අලෙවිය මත ප්‍රාග්ධන ලාභය පහත පරිදි ගණනය කෙරේ.

ලද ප්‍රතිශ්ධාව	= 7,000,000
----------------	-------------

අවු කළු:2017.11.30 දිනට වෙළෙඳපොල වට්නාකම	= 4,500,000
--	-------------

අනුගාංගික වියදම්: ප්‍රවාරණ වියදම	= 50,000
----------------------------------	----------

නිතිඥ ගාස්තු	= 200,000
--------------	-----------

නැරවේ ගස්තු	= <u>250.000</u>
වත්කමේ පිරිවය	<u>= (5,000,000)</u>
ප්‍රාග්ධන ලාභ/ අලාභ	<u>= 2,000,000</u>

උදාකරණ 03

ඉඩම් සංවර්ධන සමාගමක සේවය කරන සමත් මහතාව සමාගම විසින් 2018.10.11 දින ප්‍රකාද දීමනාවක් ලෙස ඉඩම් කැබැල්ලක් ලබාදෙන ලදී. එහිනට විහි වෙළෙඳපොල වටිනාකම රු. 2,500,000ක් ලෙස ගණනය කර සේවා නියුක්ති ආදායමට අනුළත් කර උපයන විට ගෙවීම් බදුද අඩු කරන ලදී. සමත් මහතා විසින් 2019.05.06 දින මෙම ඉඩම් රු. 500,000 වයෙකර වැඩි දියුණු කරන ලදී. 2020.12.05 දින ඔහු මෙම ඉඩම් රු. 5,000,000 ට විකුණන ලදී.

ඉඩම් ආලෙවිය මත ප්‍රාග්ධන ලාභය පහත පරිදි ගණනය කෙරේ.

ලද ප්‍රතිශ්ඨාව	= 5,000,000
අඩු කළා:ඉඩමෙහි පිරිවය	= 2,500,000
වැඩිදියුණු කිරීම් පිරිවය	= 500,000
වත්කමේ පිරිවය	<u>= (3,000,000)</u>
ප්‍රාග්ධන ලාභ/ අලාභ	<u>= 2,000,000</u>

සටහන්

- ❖ ප්‍රාග්ධන ලබීම් 10% ක අනුප්‍රමාණයකට බද්දව යටත් වේ.
- ❖ ප්‍රාග්ධන වත්කම් බැහැර කිරීමෙන් ලැබෙන ලබීම් වලට වරෙනිව රු. 3,000,000/- ක බදු නිදහස් පුද්ගල දීමනාව අඩුකළ නොහැක.
- ❖ ප්‍රාග්ධන අලාභ ප්‍රාග්ධන ලාභ වලට වරෙනිව හිලවී කළ නොහැකිය. විමෙන්ම වෙනත් වර්ෂයක ගණනය කළ බදු අය කළ හැකි ආදායමකින් අඩු කිරීමක්ද කළ නොහැකි ය.

4.2 වෙනත් ප්‍රහාර වලින් ලද ආදායම්

යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා සේවා නියුක්ති ආදායම, ව්‍යාපාර ආදායම සහ ආයෝජන ආදායම හැර වෙනත් මූලාශ්‍රවලින් යම් තහනැත්තකුට ලැබෙන ආදායම විම වර්ෂය සඳහා කවර හෝ මූලාශ්‍රයකින් විම තහනැත්තාට ලැබෙන ලබීම් සහ ලාභ විය යුතු අතර, ඊට අනියම් සහ ප්‍රතිචාරවල්තන නොවන ස්වභාවයේ ලාභ අනුළත් නොවිය යුතු ය.

යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා කවර හෝ මූලාශ්‍රයකින් යම් තහනැත්තකුට ලැබෙන ලබීම් සහ ලාභ ගණනය කිරීමේ ද පහත දැක්වෙන දැන බැහැර කරනු ලැබිය යුතු ය

- ❖ නිදහස් කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණ සහ අවසාන රුලාගැනීමේ ගෙවීම්

- ❖ සේවා නිපුක්තියකින්, ව්‍යාපාරයකින් හෝ ආයෝජනයකින් යම් තැනැත්තකුට ලබෙන ආදායම ගණනය කිරීමේ දී අනුළත් කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණ

අනියම් හා ප්‍රතිචාරවන නොවන ස්වභාවයේ ලඟ යනු භූදකලා ගනුදෙනු හෙවත් නැවත නැවත කිදුවීමේ අවස්ථාවක් නොමැති ගනුදෙනු මත උදෑගතවන ලාභ වේ. මෙවත් ස්වභාවයේ ලඟ බද්දව යටත් නොවේ.

අභ්‍යන්තර

(01) ජයරුවන් මහතාව 2020/2021 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ඔහුගේ ආයෝජන වත්කම් මත පහත ආදායම් ලබා ඇත.

කොළඹ පිහිටි ගොඩනගේල්ල

2018 වර්ෂයේ දී අන්පත් කරගෙන ඇති මෙම ගොඩනගේල්ල කාර්යාලයක් සඳහා ක්‍රියට ලබා දී ඇත. මෙය කුම්‍රය රු.250,000 කි. ගොඩනගේල්ලේ වරිපත්‍රම් තක්සේරුව රු. 700,000 වන අතර වරිපත්‍රම් 30% කි.

ගොඩනගේල්ල මිලදී ගැනීම් සඳහා ලබාගත් ණය මුදලට අදාළව මෙම තක්සේරු වර්ෂයේ දී ගෙවන ලද නිය පොමුය රු. 510,000 කි.

කඩවත පිහිටි නිවස

මෙම නිවස මසකට රු. 40,000 බඟෙන් කුම්‍රයට ලබා දී ඇත. නිවසෙහි වරිපත්‍රම් තක්සේරුව රු. 200,000 ක් වන අතර වරිපත්‍රම් 30% කි. නිවසට අදාළ වරිපත්‍රම් කුම්‍ර නිවැසියා විසින් ගෙවනු ලබයි.

ජයරුවන් මහතාව මෙම තක්සේරු වර්ෂයේ අවසන් මාස නතරට අදාළ කුම්‍රය අය කරගත නොහැකි විය. ජයරුවන් මහතා විසින් මෙම තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව අභ්‍යන්තරීය වියදුම් ලෙස රු. 50,000 දුර ඇත.

නුවර පිහිටි ඉඩම

මෙම කෘෂිකාර්මික ඉඩම ජයරුවන් මහතා විසින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා හාවතා කරන අතර පසුගිය කාලයේ සැලකිය යුතු කෘෂිකාර්මික ආදායමක් නොලද බවේන් වසර 03 කාලයකට බෝනල් කිරීම සඳහා ජලය ලබා ගැනීමට නල ලිඛිත් සැලකිමේම ගිවිසුම්ගතව ජලය බෝනල් කරනු ලබන සමාගමකට ලබා දෙන ලදී. අදාළ සමාගම විසින් ජයරුවන් මහතාව මසකට රු. 50,000 ක් මුදලක් ගෙවයි.

ජයරුවන් මහතාගේ ස්වාධීන තැන්පතුවක් මෙම තක්සේරු වර්ෂය තුළ කළේ පිරීමෙන් ලද පොමු ආදායම රු.625,000 කි.

ජයරුවන් මහතා විසින් මෙම තක්සේරු වර්ෂය තුළ රු. 6,000,000 වටිනා පෙරදානම්කළ වෙක්පත් ප්‍රමාණයක් රු. 5,500,000 මුදලකට වටිනම් කර මුදල් ලබාගෙන ඇත.

ජයරුවන් මහතාව මෙම තක්සේරු වර්ෂයේ රු. 5,000,000 ක් ලෙනයායි දිනුම් ලබා මෙම අතර ඒ සඳහා අදාළ අනුප්‍රමාණය මත රුදාවා ගැනීමේ බද්ද අයකර ඇත.

ජයරුවන් මහතාගේ 2020 /2021 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ ආයෝජනයෙන් ලද තක්සේරු කළ හැකි ආදායම ගණනය කරන්න.

(02) > ලංකාවේ වාසිකයකු වන සමන්වලු මහත්මිය 2020/2021 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ලද ආදායම් පහත පරිදි වේ.